

วันที่ 13 ธันวาคม 2558 มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาสาธารณะ (Public Seminar) เรื่อง "พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม" ณ หอประชุมศรีบูรพา (หอประชุมเล็ก) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์) กิจกรรมนี้จัดขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่าง "สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ มูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ และ Chira Academy

กิจกรรมเริ่มในเวลา 14.00 น. กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดงาน ฯ โดย รศ.ดร.ไตรรัตน์ โศภผลากรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กล่าวต้อนรับโดย ศ.สมคิด เลิศไพฑูรย์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

14.30-15.30 น. เสวนา "พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม" โดย ท่านผู้หญิง วิวรรณ เศรษฐบุตร ศ.คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี รศ.ดร.สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ รศ.สุมน นวลสกุล ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ร่วมวิเคราะห์และดำเนินการอภิปรายโดย อาจารย์พิชญ์ภูรี อาจารย์สุภาวีส วรมาลี

เวลาเพียงหนึ่งชั่วโมง ของการเสวนา เป็นช่วงเวลาที่มีความคึกคักอย่างมาก เต็มไปด้วยสาระและความรู้ที่ไม่สามารถหาได้ง่ายๆ วิทยากรทุกท่านได้ทำการบ้านและเตรียมตัวมาอย่างดี ตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีเหตุผล และสิ่งอ้างอิง แต่ละท่านได้พูดในสิ่งเดียวกัน แต่ไม่ซ้ำกัน ตรงประเด็น และที่สำคัญคือการโยนให้ผู้รับฟังเข้าใจถึงเนื้อหาสาระในหนังสือ "พลังแห่ง คุณธรรม จริยธรรม" ที่อาศัยกิจกรรมนี้ร่วมเปิดตัวหนังสือไปด้วย (เนื้อหาและรายละเอียดของหนังสือจะนำเสนอในภายหลัง)

ท่านหญิง วิวรรณ เศรษฐบุตร ธิดาของ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า วรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ได้พูดถึง เสด็จพ่อ "พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า วรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์" ระหว่างที่ทรงงาน

อธิการบดี

[มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์](#)

(พ.ศ.2506-2514)

ศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี เริ่มรับราชการในตำแหน่ง เศรษฐกรโท สังกัด [สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ](#) ต่อมาได้โอนมาสังกัด

[คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์](#)

ตั้งแต่

[พ.ศ. 2507](#)

ในตำแหน่งอาจารย์ และได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งฝ่ายบริหารหลายตำแหน่ง อาทิ หัวหน้าภาควิชาการเงินและการธนาคาร คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์ฯ อธิการบดี

[มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์](#)

และนายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลังจากนั้นจึงลาออกเพื่อรับตำแหน่ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อปี พ.ศ. 2543

อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คุณหญิง นงเยาว์ ชัยเสรี ได้รับแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัย 2 ครั้ง ในช่วงต่อเนื่องจากศาสตราจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2519 และต่อเนื่องจากศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย ในปี พ.ศ. 2525 ต่อจากนั้นได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว นับเป็นสตรีคนแรกที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งในขณะที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ได้ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการจัดตั้งคณะใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ ตลอดจนยังเป็นผู้ที่ริเริ่มการขยายการเรียนการสอนไปยังศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี นอกจากนี้ยังเป็นผู้ก่อตั้ง [โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ](#) อีกด้วย

ท่าน ศ.คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี ได้เปิดเรื่อง "พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม โดยอ้างอิงจากหนังสือ "จึงเกิดมนุษย์เผ่าพันธุ์ใหม่" ด้วยอำนาจการปรุงแต่งที่ผิดธรรมชาติทางสายพันธุ์เทคโนโลยี โดย พระอาจารย์ อารยะ วังโส วัดป่าพุทธพจน์ปริณายกชัย จังหวัดลำพูน (รายละเอียดจะนำเสนอในบทความต่อไป) หลังจากนั้นท่านได้กล่าวอ้างอิงถึง ความรู้สึกของท่านที่มีต่อ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า วรมณีวชิราลงกร ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ศาสตราจารย์ พัทรี ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ ท่านได้ตอบคำถามของท่านผู้ดำเนินรายการ "อะไรคือ "พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม" คำถามสั้นๆนี้ทำให้ท่านต้องถอนหายใจจากต้องไปค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆเพื่อมาตอบคำถามนี้ ในที่สุดท่านก็ได้รับคำตอบโดยยึดแหล่งที่มาจาก 2 แห่ง แห่งแรกได้จากอริสโตเติล และอีกแหล่งมาจากไหนผมจำไม่ได้ แต่เป็นเรื่องของสัตว์ประเสริฐซึ่งก็ตรงกับของอริสโตเติล

อริสโตเติล หรือ แอริสตอเติล เป็นนักปรัชญากรีกโบราณ เป็นลูกศิษย์ของเพลโต และเป็นอาจารย์ของเล็กซานเดอร์มหาราช ท่านและเพลโตได้รับยกย่องให้เป็นหนึ่งในนักปรัชญาที่มีอิทธิพลสูงที่สุดท่านหนึ่งในโลกตะวันตก ด้วยผลงานเขียนหนังสือเกี่ยวกับฟิสิกส์ กวีนิพนธ์ .ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์และสัตว์มีพันธุกรรมที่เหมือนกันมากถึง 90% ส่วนอีก 10 % ที่มนุษย์มีเหนือกว่าสัตว์ ก็คือ จริยธรรมและคุณธรรม ดังนั้นคนส่วนมากจึงเป็นคนที่มีพันธุกรรมเช่นเดียวกับสัตว์ ซึ่งไม่มี จริยธรรม และคุณธรรม สรุปรจริยธรรม และคุณธรรม มาจาก

1.ไม่หาความรู้ชั่วฉันทันที (ปัญญา)

2.ทำกับคนอื่นเหมือนกับที่เราอยากให้คนอื่นทำกับเรา (อัธยาศัย / จริยธรรม)

3.มีความกล้า / พอดี ไม่บ่ระห่ำ และไม่บ่อดแหก (คุณธรรม)

พลังปัญญา คิติดี / โปร่งใส / ใจสูง

คนส่วนใหญ่จึงมีพื้นฐานธรรมเช่นเดียวกับสัตว์ ซึ่งขาดจริยธรรม และคุณธรรม ที่เหลือเป็นคนที่มีเพิ่มอีก 10% ที่เหนือกว่าสัตว์ หรือที่เรียกว่าสัตว์ประเสริฐ ที่มีจริยธรรมและคุณธรรม

ผมได้ค้นหาข้อมูลตามทฤษฎีของอริสโตเติล เพิ่มเติมดังนี้

- วิญญาณของพืชทำหน้าที่ดูดซับอาหาร (Nutritive Soul) วิญญาณของสัตว์นอกจากทำหน้าที่หล่อเลี้ยงชีวิตแล้ว ยังสามารถรับรู้โลกภายนอกได้ด้วยผัสสะ (Sensitive Soul)

ส่วน

วิญญาณของมนุษย์

นอกจากทำหน้าที่สองอย่างนั้นแล้ว ยังสามารถคิดอย่างมีเหตุผลด้วยพุทธิปัญญา

(Nous)

ซึ่งอริสโตเติลเรียกวิญญาณนี้ว่า

Rational Soul

- อริสโตเติลเชื่อว่า วิญญาณของมนุษย์มีวิญญาณเดียว (ไม่แบ่งเป็นวิญญาณย่อยเหมือนกับเพลโต) เป็นวิญญาณที่มีสมรรถภาพในการรับรู้และการคิด แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับ 1 เป็นความสามารถรับรู้โลกภายนอกด้วยผัสสะ

ระดับ 2 สืบต่อไปยังศูนย์ควบคุมและประสานงานอยู่ที่หัวใจ

ระดับ 3 ทำหน้าที่จินตนาการเพื่อสร้างภาพเลียนแบบ

ระดับ 4 เป็นสมรรถภาพในการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเตรียมพร้อมในการคิดถึงสิ่งสากลหรือแบบ (Potential Reasoning) อันถือว่าเป็นเหตุผลแฝงกับสมรรถภาพในการทำหน้าที่คิดเพื่อทำความรู้จักกับสิ่งสากล

“

เหตุผลจริง

”

(Actual Reason)

- ในบรรดาสมรรถภาพของวิญญาณ ทั้ง 4 ระดับ วิญญาณส่วนที่ทำหน้าที่รับผัสสะ และผัสสะที่ทำหน้าที่ร่วมกับจินตนาการจะดับสลายไปพร้อมกับร่างกาย แต่วิญญาณแห่งเหตุผลจริง (Actual Reason) เป็นวิญญาณอมตะนิรันดร์ กลับไปรวมอยู่กับโลกแห่งแบบ

อริสโตเติลแบ่งคุณธรรมออกเป็น 2 ประเภท

1. คุณธรรมด้านพุทธิปัญญา (Intellectual Virtue)

2. คุณธรรมด้านศีลธรรม (Moral Virtue)

ปัญญาเชิงทฤษฎี + ปัญญาเชิงปฏิบัติ

ธรรมชาติของมนุษย์มีอยู่สองระดับ คือ ไม่มีเหตุผลและมีเหตุผล ซึ่งแต่ละระดับจะมีความดีที่เกี่ยวข้องอยู่กับคุณธรรม

ความดีทางศีลธรรมจะประกอบด้วยคุณธรรม เช่น ความกล้าหาญ ความรู้จักประมาณ ความกรุณา และความมีใจกว้าง เป็นต้น

- ระดับมีเหตุผล เป็นการคิดและการไตร่ตรองความจริง โดยคุณธรรมระดับนี้จะมีคุณค่าในตัวเอง ไม่ได้มีนัยสำคัญตามหลักศีลธรรม เพราะเมื่อธรรมชาติของมนุษย์ทั้งสองระดับทำงานร่วมกัน หลักศีลธรรมเป็นเพียงสิ่งที่เป็นไปได้เท่านั้น

รศ.สุชุม นวลสกุล ท่านเพิ่งมาทราบว่าจะต้องขึ้นเวทีเสวนาเมื่อท่านมาถึงสถานที่สัมมนา
อย่างไรก็ตามท่านได้กล่าวแสดงความเห็นเกี่ยวกับหนังสือและท่านอธิการบดีทั้ง 4 ท่านที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นต้นแบบของผู้ที่มีจริยธรรม และคุณธรรม
ได้อย่างน่าฟัง แต่ผมจำรายละเอียดไม่ได้

ท่าน ศ.ดร.จิระ หงส์दारมภ์ ท่านได้กล่าวถึงเหตุผลที่ได้จัดพิมพ์หนังสือ "พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม"

โปรดติดตามบทความต่อเนื่องอีก 2บทความ คือ "จึงเกิดมนุษย์เผ่าพันธุ์ใหม่" และ Press Release ในการเปิดตัวหนังสือ "พลังแห่งคุณธรรม จริยธรรม"

ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท

14 ธันวาคม 2558